
SETKÁNÍ S BOHEM Č. 2

„Škola modlitby pro mladé dámy (ale nejen pro ně)“

Katecheze č. 9

Materiál vytvořila © Annabell Sirovátková 2018 / 2019

Pomůcky

Kříž a jména z Fima + svíčka a zápalky, text kapitoly z knihy „Jezuitský návod skoro na všechno“ J. Martina SJ (Karmelitánské nakladatelství, 2018), pro každého list s modlitební anketou, list s modlitbou, psací potřeby.

Cíl

Tato hodina je zároveň úvodem do adventu (lze ji podle časového rozvrhu roku umístit mezi jakékoliv hodiny na začátek adventní doby). Účastníci mají pochopit, že není možné „naučit se vztahu k Bohu“ podle daných osnov, ale je třeba si hledat vlastní individuální cestu podobně jako v mezilidských vztazích. K tomuto účelu slouží sdílení vlastní modlitební praxe, kterou takto účastníci reflektují, získávají zároveň inspirace od druhých a prohlubují vzájemné vztahy ve skupině.

Modlitba

Dobrý Bože, náš Otče, stojíme společně na začátku adventní doby, abychom očekávali příchod tvého Syna Ježíše. Pomáhej nám, abychom ti naslouchali tak, aby on vždycky našel příbytek v našich srdcích, až přijde, aby je navštívil. Amen.

Úvod do adventu

Účastníky můžeme přivítat v novém liturgickém roce a připomeneme jim tři základní významy tohoto období: „Advent“ znamená příchod, v adventu se připravujeme na příchod Pána a to v trojím smyslu:

1. Nejznámější rovina je historická: lidé v Ježíšově době čekali už několik set let na Spasitele, Davidova syna, který bude věčně vládnout v nádherném Božím království. Křesťané věří, že se Spasitel narodil v Ježíši. Ježíš často mluvil o tom, že se naplnil čas a Boží království je blízko. První význam příchodu Pána je tedy jeho narození – přišel mezi nás jako dítě v Betlémě.
2. Boží království začalo s Ježíšovým příchodem a jeho smrtí, kterou nás vykoupil z hříchu. Ale ještě není úplně zbudováno, protože na světě je stále ledacos špatného. Teologové mluví o „už, ale ještě ne“. Ježíš nám slíbil, že se vrátí na konci času v celé nádheře. Mluvil také o tom, že nastane poslední soud, kdy všichni předstoupí před jeho trůn. To se doposud nestalo. Čekáme tedy Ježíšovo přijetí na konci času; těšíme se, ale chceme být i připraveni. O tom mluví adventní texty, když nás nabádají k bdělosti a připravenosti.
3. Třetí význam příchodu Páně je spíš osobní: Podobně jako postní doba je advent časem přípravy na velkou slavnost. Máme připravit svoje srdce na to, aby do něj Bůh mohl přicházet, nebo aby se Ježíš rodil v našich srdcích. To je myšleno jako obraz, ne že by tam doposud nebyl. Máme se modlitbou a dobrými skutky i vnitřně připravit na příchod Pána, „aby se Mu v nás žilo dobře“

Tímto způsobem je připraven přechod k tématu dnešního setkání.

Modlitební anketa – aktivita ke sdílení

V jejím úvodu přečteme (případně se ve čtení střídáme) úryvek z knihy J. Martina (viz příloha). Poté rozdáme účastníkům listy s anketou a poskytneme jim cca 10 minut na její vyplnění a reflektování. V závěru procházíme jednotlivé otázky a sdílíme společně své zkušenosti.

Modlitba v kapli

Tento list můžeme využít různým způsobem:

- Rozdat ho účastníkům pro vlastní využití během následujícího týdne;
- Použít ho pro závěrečnou osobní tichou meditaci;
- Skupina se ho může pokusit zhudebnit, případně na jejím základě vytvořit vlastní modlitby (využijte volný list se shodnou grafikou).

Závěrečná modlitba

Pokud k závěrečné modlitbě nevyužijeme list Modlitba v kapli, můžeme společně zazpívat píseň **Blízko je Pán** (MH 603, <https://zpevník.proscholy.cz/pisen/139/blizko-je-pan>).

7. KAPITOLA

Bůh se s námi setkává tam, kde jsme

Ignaciánské tradice modlitby

Ve třech předešlých kapitolách jsme zjistili, jak nám zpytování svědomí může pomoci najít Boha v našem životě a jak můžeme *naslouchat* Bohu v modlitbě a v každodenním shonu. Kromě zpytování svědomí však existují ještě mnohé jiné tradice modlitby. Která z nich představuje ten nejlepší způsob modlitby?

Bůh se dívá na mě a já se dívám na něho

Odpověď zní: ta, která nám vyhovuje. Jak říkal David: „Bůh se s námi setkává tam, kde právě jsme.“ Žádná forma modlitby není a priori lepší než jiná. Vždyť ani u způsobů setkání s přítelem nelze říci, který je lepší a který horší. Lepší modlitba je ta, která je nejlepší pro nás.

V souvislosti s označováním různých forem modlitby jako „lepší“ či „horší“ vyprávěl David rád jednu svoji příhodu.

Když působil jako spirituál v prestižním semináři Josephinum ve státě Ohio, jel navštívit svou maminku, starší irskou katoličku, žijící nedaleko Bostonu. Všiml si, že se modlí růženec, starobylou a tradiční katolickou modlitbu. Růženec se skládá ze zrněk různé velikosti seřazených na šňůrce do pěti skupin po deseti. Na malých zrnkách se modlíme Zdrávas („Zdrávas Maria, milosti plná, Pán s tebou. Požehnaná jsi mezi ženami a požehnaný plod života tvého Ježíš.

Svatá Maria, Matko Boží, pros za nás hříšné, nyní i v hodinu smrti naší. Amen“), na velkých Otčenáš. U každého desátku se rozjímá o jiné události z Ježíšova nebo Mariina života.

Počátky růžence sahají hluboko do středověku. Laici se modlili růženec jako paralelu k modlitbě mnišských komunit, které žily v jejich blízkosti a během roku se dokola modlily 150 žalmů. (Pomodlit se třikrát růženec obnáší odříkat 150 zdrávasů.) Jak napsala Sally Cunneenová ve svých esejích *Awake My Soul (Probud' se, má duše!)*, „v době, kdy většina křesťanů neuměla číst a kdy byly knihy, včetně Bible, mimo klášter nedostupné, šňůrka se zrnky nebo semínky pro věřící představovala jednoduchý prostředek, jak obnovit svou blízkost k evangelijním událostem prostřednictvím modlitby, kterou nás naučil Ježíš (Otče náš), a opakováním slov, jež Marii řekli archanděl Gabriel a Alžběta (Buď zdráva, Maria – Zdrávas).“

Po zkušenostech nabytých v semináři měl David jako spirituál pocit, že tento „jednoduchý prostředek“ modlitby, který jeho maminka ráda používala, byl mírně řečeno až příliš prostounký. Rozhodl se, že maminku naučí něco o „skutečné modlitbě“, jak se vyjádřil.

„Proč se modlíš růženec?“ zeptal se maminky.

„Davide, vždycky jsem se modlila růženec,“ odpověděla.

„A proč?“

„Protože se mi líbí,“ řekla.

David cítil, že takhle se dál nedostane, proto se rozhodl, že otestuje mamčinu omezenou zkušenost v modlitbě a naučí ji „lepší“ způsob.

Zeptal se tedy: „Co se děje, když se modlíš růženec?“

„Napřed se upokojím,“ řekla, „a potom se dívám na Boha a Bůh se dívá na mě.“

„To mě úplně vykolejilo!“ řekl se smíchem David, když o tom vyprávěl. Zjistil, že v úsudku ohledně mamčiných duchovních zkušeností se mýlil. Kdo může říct, co se děje uvnitř druhého člověka? David poznal nebezpečí nadřazování jednoho způsobu modlitby k Bohu nad jiný. Jak napsal svatý Ignác: „Je velmi nebezpečné nutit všechny lidi k jedné cestě k dokonalosti.“

David si uvědomil ještě něco: „Ačkoli jsem roky studoval a měl jsem za sebou dlouhou formaci, ona měla s Bohem pravděpodobně hlubší vztah než já!“

David tuto příhodu vyprávěl, když chtěl připomenout, že neexistuje jeden správný způsob modlitby. Může však existovat určitá metoda, která nám lépe vyhovuje.

Řekněme si tedy o některých způsobech modlitby, které jsou často označovány jako součást ignaciánské tradice. V závěru zmíním i jiné způsoby.

Při čtení si všímejme, která metoda nás nejvíc přitahuje. Možná nás Bůh tímto způsobem volá, abychom ji vyzkoušeli. Jak by řekla Davidova maminka, při některé z nich se možná Bůh bude dívat na nás a my se budeme dívat na Boha.

Modlitební anketa

1) Modlíš se?

Ano ☐ Ne ☐ Jiné ☐

2) Pokud se modlíš, modlíš se rád(a)?

Je to spíš povinnost ☐ Nehodnotím to, je to prostě zvuk ☐

Ano, vlastně jo ☐ Jiné ☐

3) Jak často se modlíš?

Každý den víckrát ☐ Každý den jednou ☐

Každý týden ☐ Jiné ☐

4) Modlíš se sám/samá?

Převážně ve skupině/ rodině ☐ Převážně sám/sama ☐

Jiné ☐

5) Modlíš se vlastními slovy?

Převážně ano ☐ Převážně se modlím církevní modlitby,
které znám z kostela ☐

Převážně se modlím „domácí“ modlitby ☐ Jiné ☐

6) Jak se cítíš při modlitbě?

Upřímně řečeno, trochu znuděně ☐

Jako by mě někdo držel v náručí ☐ Nic necítím ☐

Nějak provinile ☐ Jako by mě někdo pochopil ☐

Různě, jednou tak, jednou tak ☐ Jiné ☐